

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

Навчально–науковий гуманітарний інститут
Кафедра публічного та приватного права

ЗВІТ
ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВОГО ГУРТКА
«ПРАВА ЛЮДИНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ»

Керівник гуртка: _____

(посада, науковий ступінь, ПІБ)

Київ – 2023 рік

Науковий гурток «Права людини в умовах євроінтеграції» (далі – гурток) діє при кафедрі публічного та приватного права Навчально–наукового гуманітарного інституту. Він був заснований та реалізований з метою поглибленого вивчення галузей права, шляхом реалізації освітньої програми для здобувачів ступеня бакалавра, магістра, аспірантів.

Членом гуртка може бути будь–який студент, який хоче поглибити свої знання з сфери юриспруденції та здобути навички, які необхідні для опанування майбутньої професії.

Відповідно до п.2 Положення про науковий гурток «Права людини в умовах євроінтеграції») основним його завданням є залучення студентів, аспірантів до наукової–дослідної роботи, поглиблене вивчення студентами матеріалів з обраного напрямку, підготовка наукових доповідей, повідомлень і рефератів з актуальних проблем відповідної галузі, виступи на засіданнях наукового гуртка, наукових семінарах, конференціях, підготовка наукових публікацій, рецензій, анотацій на опубліковані праці, а також залучення до участі у конкурсах, олімпіадах тощо.

Протягом навчального року кількість членів гуртка налічувало **[кількість]** осіб, які є студентами спеціальності 081 «Право» ступеня бакалавра, магістра та аспіранти.

До діяльності гуртка було залучено викладачів кафедри публічного та приватного права та провідних фахівців підприємств та організацій, які зацікавлені діяльністю гуртка та результатами його роботи.

Керівником були організовані щотижневі зустрічі в головному корпусі університету, де учасники могли поділитися знаннями, обговорити актуальні правові питання, висловити свої думки та взаємно навчатися.

Оскільки серед членів робочої групи були присутні студенти різних курсів, діяльність була побудована таким чином, аби всі присутні могли отримати для себе нові знання у сфері права.

На першому вступному занятті було проведено представлення учасників та заслухано мету участі кожного з них, аби врахувати їх при здійсненні діяльності гуртка.

Керівником було представлено план роботи та основні теми, які рекомендуються до вивчення протягом двох семестрів.

На другому занятті було проведено лекцію щодо вивчення історії та сутності євроінтеграції для України, що включала у себе такі основні аспекти та питання, як:

1. Визначення понять :

- 1) Євроінтеграція: означення та пояснення основних аспектів поняття.
- 2) Європейський союз (ЄС): причини створення ЄС.

2. Історичний огляд:

- 1) Період після Другої світової війни: формування європейських інтеграційних процесів.
- 2) Підписання Римських договорів: від початку Європейського економічного співтовариства до Європейського Союзу.
- 3) Розширення ЄС: приєднання нових країн та їхній внесок у процес євроінтеграції.
- 4) Україна та євроінтеграція: історичні злами та перспективи.

3. Основні принципи євроінтеграції:

- 1) Загальні цілі та принципи ЄС: мир, процвітання, безпека та права людини
- 2) Значення принципу subsidiarity та розподілу компетенцій між ЄС та національними урядами.
- 3) Взаємовідносини між ЄС та країнами–членами: права та обов'язки.

4. Інструменти євроінтеграції:

- 1) Європейські стандарти та норми: вплив на законодавство та практику України.
- 2) Фінансова підтримка ЄС: програми та можливості для розвитку та модернізації України.

3) Механізми співробітництва та діалогу між Україною та ЄС: асоціаційна угода, зони вільної торгівлі тощо.

5. Виклики та перспективи євроінтеграції для України:

- 1) Реформи та їхнє значення для наближення до стандартів ЄС.
- 2) Геополітична ситуація та вплив на євроінтеграційні процеси.
- 3) Перспективи приєднання України до ЄС: виклики та можливості.

Також було здійснено аналіз впливу європейських стандартів прав людини на законодавство та практику в Україні.

Наступне заняття було присвячено тематиці дискримінації та антидискримінаційних законів.

На початку зустрічі керівник гуртка провів лекцію, де надав основне означення та пояснення основних аспектів цього поняття. Також основну частину уваги було присвячено антидискримінаційним законами, зокрема міжнародним нормам та конвенціям, що включає у себе Всесвітню Декларацію прав людини, Загальну конвенцію ООН про ліквідацію всіх форм расової дискримінації, Конвенцію МОП про рівноправ'я та недискримінацію, тощо.

Учасники разом з керівником провели дослідження дискримінації в різних сферах життя. Було також здійснено вивчення заходів та механізмів боротьби з дискримінацією.

Було організовано також окреме заняття, яке було призначене для розгляду питання щодо ролі правозахисних організацій, громадських активістів та журналістів у захисті прав людини.

Завершальна зустріч у першому семестрі стосувалась підготовки та презентація проєктів перед учасниками гуртка та запрошеними гостями.

Кожен учасник обирав тему, що пов'язана з питанням реалізації прав людини та їх захисту в умовах євроінтеграції та на основі знайденого матеріалу

готували доповідь у вигляді презентацій, яку представляли на фінальному занятті.

У другому семестрі на початковому занятті було здійснено аналіз результатів проєктної роботи та обговорення досягнень. Керівником було проведено планування подальшої роботи на основі потреб та інтересів учасників.

Перше заняття розпочалось з вивчення міжнародних та національних стандартів щодо гендерної рівності, а також з аналізу проблем та визначення шляхів забезпечення прав жінок у суспільстві.

Присутнім було розтлумачено поняття гендеру та пояснено його відмінностей від біологічної статі.

Наступним кроком у вивченні цього питання стало дослідження гендерної рівності. Було проведено розгляд основних принципів недискримінації, а також основних правових норм та конвенцій, що захищають права жінок.

За бажанням учасників гуртка наступне заняття було виділено для дослідження правових аспектів цифрового світу, захисту персональних даних та кібербезпеки, оскільки дана тема є неабияк актуальна у наш час та в умовах повномасштабного вторгнення, коли ворог використовує цифровий простір як ще одну лінію фронту.

Для вивчення цього питання було залучено видатних фахівців з даної галузі, які допомогли провести дослідження сучасних технологій і їх впливу на права людини.

Наступною темою, яка виносилась на вивчення в межах діяльності гуртка – роль правової освіти та правової культури у формуванні свідомих громадян.

Учасники гуртка проявили ініціативу щодо організації правових тренінгів та ігор як в межах робочої групи, так і для більш широкої аудиторії. Зокрема, це:

1. Тематичні ігри:

- «Судова драма»: учасники виконують ролі суддів, прокурорів, адвокатів та сторін у вигаданому судовому процесі, досліджуючи правові аспекти конкретної справи.
- «Лобіювання законодавства»: учасники розділяються на групи та виконують ролі зацікавлених сторін, працюючи над розробкою та аргументацією законопроекту.

2. Кейс–студії:

- «Випадок дискримінації»: учасники отримують сценарій ситуації, де порушуються права людини, і працюють над пошуком шляхів захисту та розв’язання проблеми.
- «Конфлікт інтересів»: учасники аналізують складну ситуацію, де виникає конфлікт між правами різних осіб, та шукають компромісні рішення.

3. Мозковий штурм:

- «Нові правові ініціативи»: учасники працюють у групах, пропонуючи нові ідеї та розв’язки для покращення правової сфери в певній сфері (наприклад, права молоді, права працівників тощо).
- «Створення правозахисної кампанії»: учасники виконують роль активістів та розробляють стратегію, комунікаційний план та заходи для захисту конкретного правового питання.

4. Квізи та гри на попередній підготовці:

- «Правовий квіз»: учасники відповідають на запитання з різних галузей права, змагаючись в командних або індивідуальних змаганнях.
- «Колекціонування правових фактів»: учасники шукають та збирають цікаві факти про права людини та законодавство, створюючи свою «правову колекцію».

Ще одне питання, яке виносилось на розгляд та стало темою наступної зустрічі – правовий статус мігрантів, проблеми їхньої інтеграції та захисту прав.

Учасниками гуртка було проведено розгляд міжнародних механізмів захисту прав мігрантів, зокрема це універсальні документи, такі як Декларація прав людини, Міжнародний пакт про громадянські та політичні права, Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права, які визнають основні права мігрантів, Конвенція про права мігрантів та їхніх сімей, що надає комплексні права мігрантам та захищає їхнє гідне та безпечне існування.

Додатково учасникам було доручено самостійно вивчити національні механізми захисту прав мігрантів, а саме: національні закони та норми, що регулюють статус мігрантів, права на працю, освіту, медичну допомогу та соціальне забезпечення, національні органи, відповідальні за захист прав мігрантів, такі як міграційні служби, омбудсмени, комісії з прав людини, які моніторять ситуацію та надають допомогу мігрантам, а також співробітництво між національними органами, міжнародними організаціями та громадськими організаціями для забезпечення координації, обміну інформацією та розробки спільних стратегій захисту прав мігрантів та підготувати доповіді по цій тематиці.

Керівником гуртка було ініційовано проведення лекції на тему захисту прав дітей та правової охорони сім'ї. Основна увага була зосереджена на розгляді основних міжнародних та національних документів, що гарантують права дітей.

Ще однією складовою цієї лекції було питання щодо права на життя, здоров'я та розвиток: огляд основних правових норм та заходів для забезпечення добробуту дітей, а також права на освіту та захист від насильства: розгляд правових гарантій доступу до якісної освіти та захисту від будь-яких форм насильства.

Фінальні зустрічі правового гуртка стосувались підготовки до правознавчих конкурсів та олімпіад.

Керівником було проведено ознайомлення з форматом та вимогами правознавчих конкурсів та олімпіад, а також здійснено роботу щодо вивчення ключових правових понять та теоретичних аспектів, аналізу правових документів, конвенцій та законодавства та дослідження судових рішень та прикладних ситуацій.

За бажанням студентів було проведено ряд заходів, що спрямовані на тренування теоретичних знань. Зокрема, це проведення семінарів та дискусій на ключові теми, вирішення тестових завдань та кейс–студій.

Основна частина часу була приділена на симуляцію конкурсних ситуацій та дебатів.

Завершальним етапом діяльності гуртка стало проведення презентації, де учасники гуртка могли демонструвати свої досягнення за час діяльності у робочій групі та висловлювати свої думки щодо подальшого розвитку прав людини в умовах євроінтеграції.

За період з [дата початку] по [дата завершення] правовий гурток активно працював над вивченням правових питань та сприяв підвищенню правової культури серед учасників. Ось основні результати його діяльності:

1. Зустрічі та лекції:

- Було проведено [кількість] зустрічей та лекцій з різних правових питань, де учасники отримали детальну інформацію про обрані нами теми.

2. Дискусії та обговорення:

- Проводилися активні дискусії та обговорення, що сприяли розвитку аналітичних навичок та критичного мислення учасників.

- Учасники мали можливість висловлювати свої думки, обмінюватися поглядами та аргументами щодо правових проблем.

3. Правові тренінги та ігри:

- Організовувалися тренінги та ігри, спрямовані на закріплення та поглиблення знань з права.
- Учасники активно брали участь у правових вправах, розв'язували кейси та симулювали судові ситуації.

4. Участь у правових конкурсах та олімпіадах:

- Кілька учасників гуртка взяли участь у правових конкурсах та олімпіадах. Вони успішно представили гурток та демонстрували високі знання з права.

5. Розвиток лідерських та комунікативних навичок:

- Учасники гуртка мали можливість виступати з презентаціями, вести дискусії на правову тематику між собою та зі запрошеними гостями.

**РОБОЧИЙ ПЛАН НАУКОВОГО ГУРТКА
«ПРАВА ЛЮДИНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ»**

Семестр 1:

1. Вступне заняття та знайомство:

- Представлення учасників, визначення мети їх участі та основні побажання щодо діяльності гуртка.
- Огляд плану роботи та основних тем, що будуть вивчатися протягом семестру.

2. Євроінтеграція та права людини:

- Вивчення історії та сутності євроінтеграції для України.
- Аналіз впливу європейських стандартів прав людини на законодавство та практику в Україні.

3. Антидискримінаційні закони та практика:

- Дослідження дискримінації в різних сферах життя.
- Вивчення заходів та механізмів боротьби з дискримінацією.

4. Міжнародні механізми захисту прав людини:

- Приклади роботи ООН, ЄС та Європейського суду з прав людини.
- Роль та можливості громадськості в забезпеченні дотримання прав людини.

5. Роль правозахисників та громадськості:

- Вивчення ролі правозахисних організацій, громадських активістів та журналістів у захисті прав людини.

6. Проектна робота:

- Робота над питаннями, що пов'язані з захистом прав людини в контексті євроінтеграції.
- Підготовка та презентація проєктів перед учасниками гуртка та запрошеними гостями.

Семестр 2:

1. Підсумки попереднього семестру та планування роботи:

- Аналіз результатів проектної роботи та обговорення досягнень.
- Планування подальшої роботи на основі потреб та інтересів учасників.

2. Захист прав жінок та гендерна рівність:

- Вивчення міжнародних та національних стандартів щодо гендерної рівності.
- Аналіз проблем та шляхи забезпечення прав жінок у суспільстві.

3. Цифрові права та кібербезпека:

- Розгляд правових аспектів цифрового світу, захисту персональних даних та кібербезпеки.
- Дослідження сучасних технологій і їх впливу на права людини.

4. Правова освіта та свідоме громадянство:

- Вивчення ролі правової освіти та правової культури у формуванні свідомих громадян.
- Організація правових тренінгів та ігор для учасників та ширшої громадськості.

5. Міграція та права мігрантів:

- Аналіз правового статусу мігрантів, проблем їхньої інтеграції та захисту прав.
- Розгляд міжнародних та національних механізмів захисту прав мігрантів.

6. Захист прав дітей та правова охорона сім'ї:

- Вивчення правових норм, що стосуються захисту прав дітей та підтримки сімейних цінностей.
- Розгляд проблем дитячої безпеки, насильства та дискримінації щодо дітей.

7. Підготовка до правознавчих конкурсів та олімпіад:

- Проведення тренувань, воркшопів та самостійного дослідження для підготовки до участі у правознавчих змаганнях.

- Підтримка та підготовка учасників гуртка для представлення у громадській або академічній спільноті.

8. Завершальна презентація та оцінка:

- Підготовка та проведення завершальної презентації, де учасники гуртка можуть демонструвати свої досягнення та висловлювати свої думки щодо подальшого розвитку прав людини в умовах євроінтеграції.